

QISHLOQ HAYOTI

Ўзбекистон Республикаси
ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi
1974-yil 1-yanvardan
chiqa boshlagan

“Маҳаллабай” ишлаш тизими такомиллашмоқда

Бугун устувор вазифага айланиб, мамлакатимиз миқёсида кенг жорий этилаётган ушбу тизим Тошкент вилоятида ҳам тобора такомиллашиб бормоқда.

Мазкур йўналишдаги ялпи фаолиятни тўлиқ қамраб олиш ҳамда самарадорликка эришиш мақсадида шаҳар ва туманларда алоҳида ишчи гуруҳлари ташкил этилиб, мутасаддилар маҳаллаларда уйма-уй юриб, аҳоли муаммоларини синчиклаб ўрганмоқда. Иш жараёнида аввало “Темир дафтар” ва “Аёллар дафтари”га киритилган муҳтож оилаларни камбағалликдан чиқариш ҳамда ишсиз ёшларнинг доимий бандлигини таъминлашга амалий кўмак берилмоқда. Бунинг учун шаҳар ва туманларда ташкил этилаётган меҳнат ярмаркаларини ўтказиш ҳам доимидан кўпайтирилганлиги, иш берувчи корхоналарга саёхатлар уюштириладигани аҳолининг бўш қатламини иш билан таъминлашда муҳим омил бўлмоқда. Бу ҳақда гап

ДАВОМИ 3-САҲИФАДА >>

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 29 августдаги “Балиқчилик тармоғини қўллаб-қувватлаш ва унинг самарадорлигини ошириш чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарорига мувофиқ, мамлакатимизда балиқчилик соҳасини ривожлантиришнинг ҳуқуқий тизими тўлиқ шаклланди.

Мазкур қарор ижросини ўз вақтида ва сифатли таъминлаш мақсадида, Агросаноат мажмуи устидан назорат қилиш инспекцияси Самарқанд вилояти бошқармаси томонидан балиқчиликни янада такомиллаштириш мақсадида балиқ турларини кўпайтириш, маҳсулотни қайта ишлаш ва садок усулида парҳез маҳсулотлар етиштиришни йўлга қўйиш юзасидан истиқболли режа белгиланди. Соҳага янги технологияларни жорий этиш бўйича ёпиқ тизимли ва интенсив усулда кичик сув ҳавзалари барпо этилмоқда. Ушбу сув ҳавзаларида “Африка лаққаси”, “Карп”, “Форель” ва “Осетр” балиқларини етиштириш йўлга қўйилди. 2020 йилда балиқчилик

хўжаликлари ва балиқчилик йўналишидаги бошқа қишлоқ хўжалиги корхоналари томонидан жами 11 минг 457 тонна балиқ маҳсулоти ички истеъмол бозорига етказиб берилди.

Жорий йилда Каттақўрғон туманидаги “Каттақўрғон жайхуни” ҳамда Пастдарғом туманидаги “Пўлат балиқ хавзаси” фермер хўжаликлари балиқларнинг карп зотини кўпайтириш бўйича наслчилик мақоми берилди.

Самарқанд туманидаги “Оқ Амур балиқлари” фермер хўжалиги томонидан вилоят фермерлари учун ҳар йили 500 минг донадан ортиқ балиқ чавоқлари етказиб берилмоқда. Балиқнинг оқ амур, оқ дўнгпешона, зогора балиқ сингари зотлари сунъий ҳовузларда интенсив усулда етиштирилиб, талабгорларга арзон нархларда етказиб берилмоқда. Мутахассисларнинг таъкидлашича бундай усул

лаштириш имконини бермоқда. Ўтган йил мобайнида вилоятдаги ўнлаб фермер хўжаликлари 20 тоннага яқин балиқ чавоқлари етказиб берилди. Шу билан бир қаторда ички бозорга 140 тонна парҳез маҳсулот чиқарилоди. Фермер хўжалиги мутахассислари балиқчиликни сунъий ҳавзаларда “қафас” усулида ривожлантиришга ҳам алоҳида эътибор беришмоқда. Мутахассисларнинг таъкидлашича бундай усул

СИРДАРЁ ВИЛОЯТИ

Муаммолар уйма-уй юриб ўрганилганида...

Авваллари Сирдарё вилоятида қарийб 20 фоиз маҳалла фуқаролар йиғинлари ўз идораларига эга эмас, турли ижтимоий объектлар, тадбиркорлик субъектларига қарашли биноларда фаолият олиб борарди.

Президентимиз ташаббуси билан маҳаллани одамларнинг дарду ташвишлари, ҳаётини эҳтиёжларини яқиндан биладиган тузилмага айлантириш борасида катта ишлар рўёбга чиқарилаётгани, “Аёллар дафтари”, “Ёшлар дафтари” ва “Темир дафтар”га киритилган оилалар муаммолари “маҳаллабай”, уйма-уй юриб ҳал этилаётгани натижасида бугун ҳар бир ҳудудда янгилаш, ободлик насимлари эсяпти. Ана шу фаол ҳаракатлар, ижобий ўзгаришлар сабаб ўтган қисқа даврда вилоятдаги мавжуд 225 та маҳалла фуқаролар йиғинларининг ҳаммаси тўлиқ ўз идораларига эга бўлди. Шу маънода ҳар бир ҳудудда битта намунавий маҳаллада ободлик, одамлар турмуш тарзини яхшилаш йўлида олиб борилаётган ишларнинг бугунги кун талаблари даражасида ташкил этилаётганлиги маҳалла институтининг ролини янада оширмоқда. Айтиш мумкинки, маҳаллада истиқомат қилаётган ҳар бири иш билан банд бўлса, уларнинг даромад манбаи таъминланса, одамлар бу ҳаётдан рози бўлиб, гўзал орзулар оғушида яшайдилар, улугвор мақсадларга дадил интиладилар.

ДАВОМИ 2-САҲИФАДА >>

СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИ

Сурхондарёда кейинги йилларда бунёдкорлик кўламининг кенгайиши, қурилиш материалларига бўлган талабни ҳам орттирмоқда. Ушбу талаб асосида фаолияти йўлга қўйилган Термиз шаҳридаги “Комфорт МДФ сифат” МСХЖ ўзининг сифатли қурилиш маҳсулотлари билан қисқа муддатда ички бозорда мустаҳкам ўрин эгаллади.

2020 йил февраль ойида иш бошлаган корхонада МДФ, ЛМДФ маҳсулотларидан эшик ва хона безаклари ишлаб чиқарилади. Бу ерда 24 нафар доимий ҳамда 20 нафар масъумий ишчи меҳнат қилмоқда.

Ўтган 2020 йилда корхонада қиймати 4 миллиард сўмдан зиёд маҳсулот ишлаб чиқарилган. Ички бозорда талабгир маҳсулотларини яқин келажакда қўшни давлатларга ҳам экспорт қилиш режалаштирилган.

Жонибек ҚЎЗИМУРДОВ (ЎЗА) олган сурат.

Харид чеки – савдо ва хизмат кўрсатиш қонунийлигини тасдиқловчи муҳим ҳужжат

Харид чеки. Кўп ҳолларда харид ёки бирор хизматдан фойдаланганда бериладиган бу кичик қоғозча тақдим этилмайди ёки ўзимиз талаб қилмаймиз.

Ҳолбуки, чек талаб қилиш давлат бюджетига солиқлар тушуми орттиришига, яширин иқтисодиёт улушининг қисқаришига хизмат қилади. Қолаверса, савдо ва хизмат кўрсатишнинг қонунийлигини тасдиқловчи муҳим ҳужжат вазифасини бажаради.

Таъкидлаш лозимки, ўз ҳақ-ҳуқуқини яхши биладиган фуқаролар эътибори туфайли айрим тадбиркорлик субъектлари томонидан савдо ва хизмат кўрсатиш қондалари бузилиши ва ҳақиқий даромадини яширишга уриниш ҳолатлари фош бўлмоқда.

ДАВОМИ 3-САҲИФАДА >>

Гуллар фестивали 60-бор ўтказилади

НАМАНГАН ВИЛОЯТИ

Дунё бўйича кактусларнинг 7 минг тури аниқланган. Наманганда гулчилик билан шуғулланадиган Мўминовлар оиласи эса 1200 хил кактусларни парваришламоқда. Умрибоқий кактуслардан мингга яқини эса гул очади.

Наманганлик гулчилар авлодининг давомчиларидан бири Баҳромжон Мўминовнинг айтишича, баъзи бир кактуслар йилда бир марта гулласса, айримлари 4-5 марта ва ҳатто 10 мартагача гул очар экан. Асосан уруғидан кўпайтириладиган бу тиканли гулларни шохлатиш ва пайвандлаш орқали ҳам кўпайтириш мумкин.

Наманганлик гулчилар етиштираётган гуллар ичида 61 ёшга тўлган кактус ҳам бор.

Беназир олимнинг беқиёс хизмати
ҳеч қачон унутилмайди

"Маҳаллабай" ишлаш тизими
унинг афзалликлари нималарда кўринади?

Муаммолар уйма-уй юриб ўрганилганида...

(Боши 1-саҳифада)

Сирдарё туманидаги Истиқбол маҳалласида "маҳаллабай" ишларни сифатли ва самарали ташкил этишга бағишланган кўргазмали семинарда иштирок этган вилоят, туман ва шаҳарлар секторлари бошлиқлари, корхона, ташкилот ва муассасалар раҳбарлари "маҳаллабай" ишлаш тизими доирасида қилинган улкан бунёдкорлик, ободонлаштириш ишлари, "Обод ва хавфсиз ҳудуд" мақомига эришиш йўлида олиб борилаётган саъй-ҳаракатлар билан яқиндан танишиш асосида давлатимиз раҳбари илгари сураётган гоёлар, белгилаб бераётган катта вазифалар ўзининг ҳаётий исботини топаётганига амин бўлди. Тумандаги "Истиқбол" маҳалла фуқаролар йиғинида 1074 та оила, уларда 4529 нафар аҳоли истиқомат қилади. Худудда умумий ишсизлар сони 116 нафарни ташкил этади. Бешта оила "Темир дафтар", 475 нафар аёл "Аёллар дафтари", 513 нафар ёш "Ёшлар дафтари" рўйхатига киритилган.

Қатнашчилар даставвал "Ёшлар дафтари"га киритилган, деҳқончилик қилиш истагини билдирган 40 нафар ишсиз ёшларга ер майдони ажратиш ва сертификатларни топшириш жараёнида иштирок этдилар. Тадбирда

ёшларга сертификатларни топширган вилоят ҳокими Ф. Мирзаев олдинлари бу ерларнинг гектаридан 40 центнердан ҳосил олинган бўлса, бу кўрсаткични 50 центнерга чиқарасизлар, дея азму шижоатли ёшларга катта ишонч билдирди.

Яна бир ибратли жиҳати, маҳалла худудидаги бўш турган 19 та бино таъмирланиб, босқичма-босқич тадбиркорлик субъектларига берилмоқда. Келгусида бу биноларда кичик корхоналар, маиший хизмат кўрсатиш шохбачалари, тадбиркорлик субъектлари

фаолияти йўлга қўйилиб, шу жойнинг ўзида ёшлар ва хотин-қизлар учун 700 та янги иш ўринлари яратилади. Фойдаланилмаётган бўш бинолар тадбиркорлик субъектларига берилиши натижасида собиқ биологатория биноси негизда кўп тармоқли тиббиёт клиникаси ташкил этилган. Эндилекда шифокорлар маҳалланинг ўзида фуқароларга малакали тиббий хизмат кўрсатишмоқда. Шунингдек, худудда кўшимча 2 та нодавлат мактабгача таълим муассасаси очилиб, болалар тарбияланмоқда.

Муқаддам маҳалла фуқаролари йиғини маъмурий идораси ўрнида фойдаланиб келинган эски бино негизда замонавий тикувчилик цехи иш бошлади. Бу ерда 20 нафар хотин-қиз муқим иш ўрнига эга бўлди ва кийим-кечаклар тикиб, ҳам маҳалла аҳолисининг буюртмаларини бажаряпти, ҳам тайёрлаган буюмларини бозорга чиқариб сотишмоқда. Цех фаолияти кенгайтирилиб, яна 80 нафар хотин-қизнинг бандлиги таъминланади. Аҳамиятли томони, уюшмаган ёшлар хоҳиш-истаклари ўрганилиб, буларга кўшимча маҳаллада асаларичилик соҳаси бўйича ўқув-амалий курслари ташкил қилинган. Ўқув курсларида асаларичилик соҳаси бўйича семинарлар, мастер-класслар мунтазам олиб борилаётир.

Истиқбол маҳалласида кам таъминланган оилаларни моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, муаммоларини ҳал этишда "Саховат ва кўмак" умумхалқ ҳаракати кенг қўл очиб ётаётгани муҳим аҳамият касб этмоқда. Чунки, маҳалладаги "Аёллар дафтари"га киритилган 6 нафар оғир вазиятдаги ҳамда 11 нафар ижтимоий ҳимояга муҳтож аёлларга 2 сотихли иссиқхоналар қуриб топширилди, яшаётган хонадонлари эса "Саховат ва кўмак"

жамғармаси маблағлари ҳисобидан таъмирлаб берилди. Уларни таъмирлаш ишларига 51 миллион сўм маблағ сарфланган. Семинар қатнашчилари шундай саховатдан баҳраманд бўлган хонадон эгаларидан бири Қаршигул Эгамованинг уйига ташриф буюриб, хонадонда ўтказилаётган сумалак сайлининг шохиди бўлдилар. Қ. Эгамовага совға-саломлар тарқатилди. Кўрсатилаётган саховат ва меҳр-оқибатдан мамнун бўлган Қаршигул она кўзларига ёш олди, юртимиз тинч, осмонимиз мусаффо бўлишини сўраб дуо қилди.

Энг қувонарлиси, семинар куни "Истиқбол" маҳалла фуқаролар йиғинининг янги биноси фойдаланишга топширилди. Маҳалла биноси замонавий кўрамлик касб этган. Бино ёнида "Маҳалла гузари" қурилиб, унда дори-хона, сартарошхона, тикувчилик цехи, озиқ-овқат дўконлари ҳамда хизмат кўрсатиш шохбачалари аҳолига хизмат кўрсатаётир.

— Гузар 12 нафар тадбиркор томонидан бунёд этилди, — дейди Сирдарё тумани ҳокими Ботир Мирзоқуллов. — Уларнинг ҳар бирига 33 миллион сўмдан банк кредити ажратилди. Натижада шу ернинг ўзида барча хизмат турлари кенг йўлга қўйилди. Ҳамма гап аҳил-

ликда экан. Келишиб, кенгашиб ишлаш, маҳалла раҳбарлари ташаббускор бўлса, муаммоларга шу ернинг ўзида ечим топилади.

"Маҳалла гузари"да "Томорқа хизмати" ҳам кенг йўлга қўйилган. Томорқа майдонларини ҳайдаш, текислаш, чопиш, уруғликлар етказиб бериш ишларини барча техника воситалари билан таъминланган "Томорқа хизмати" бригадалари бажаряпти. Бу эса томорқалардан самарали фойдаланиш, бир ердан икки-уч марта ҳосил олиш самарадорлигини янада оширяпти.

Маҳалла идорасининг ўзида "Хавфсиз маҳалла" тизими бўйича амалга оширилган ишлар тақдими ҳам бўлиб ўтди. Вилоят ҳокими маҳалла фаоллари билан суҳбат-мулоқотда ҳар қандай масала маҳаллада ҳал бўлиши, ушбу маҳалла жиноятчилари йўқ энг хавфсиз манзилга айланиши истагини билдирди. Маҳалла раисларининг ваколатлари кенгайиб, иш услублари ўзгарган, албатта барча хонадонларда ободлик, хотиржамлик бўлишига юз қарра ишонч бор. Зотан, давлатимиз раҳбарининг маҳалла фаоллари, маҳалла институтини олдига қўяётган талаблар ҳам бундан ўзгача эмас. Шундай экан, ҳамма эзгу ишлар, катта бунёдкорликлар, одамларнинг ашаш тарзидаги эврилишлар албатта, маҳаллада бундан бошланади. Бу бунёдкорлик, ҳаракатларнинг мамлакат сиёсати даражасига кўтарилинганлиги шубҳасиз ҳозирдан ўзининг самараларини бераётир. "Маҳаллабай" ишлаш тизими мамлакат тараққиёти, юртимиз фаровонлиги, одамларнинг ҳаётдан рози бўлиб яшашига кенг йўл очади.

Бозорбой БЕКМУРОДОВ,
"Qishloq hayoti" мухбири.

➤ Хотира уйғонса гўзал

"Кишиким қилса олимларга таъзим"

Исломшунос олим, тарих фанлари доктори, профессор Убайдулла Уватов агар ҳаёт бўлганида шу кунларда 81 ёшни қаршиларди.

Муборак ҳадиси шарифларда "Ал-у лама варисату-л-анбиё", яъни "Олимлар Пайғамбарларнинг меросхўрларидир", деб таъкидланган. Буни ғазал мулкнинг султони, буюк мутафаккир бобокалонимиз Алишер Навоий ҳазратлари ҳам қуйидагича назмга солганлар:

**Кишиким қилса олимларга таъзим,
Андоққи қилур Пайғамбарга таъзим.**

Устоз Убайдулла Уватов ўзининг дастлабки фаолиятининг юртимиз тарихининг энг кўзга кўринган сиймоси — соҳибқирон Амир Темур ҳаёти ва фаолиятини ўрганишга бағишланган муҳим тадқиқотни олиб боради. Темур ва теурийлар даврини XV аср араб тарихчиси Ибн Арабшоҳ (1388-1450)нинг ўзи шохид бўлган воқеалар асосида ёзган асарларига таянган ҳолда очиб беради. Бундан қарийб эллик йил олдин амалга оширилган илмий иш ўз даврининг жасорати бўлган. Зеро, мустақил тузум даврида Амир Темур ва теурийлар тарихи ҳақида бу тарздаги илмий тадқиқот қилиш ўта қалтис, қаттиқ назорат остида кечар эди. Бундай тадқиқотни юзага олиб чиқишга сарфланган куч-қувват, диққат-эътибор ва умрни беҳудага қўққа совириш билан баробар ҳисобланган.

Шундай даврда "Ибн Арабшоҳнинг "Ажоиб ал-мақдур фи тарихи Таймур" ("Темур тарихидаги тақдир ажойиботлари") асарининг таржимаси ва илмий таҳлили" мавзусидаги номзодлик диссертациясини ҳимоя қилиш учун изланишда давом этди. Машҳур араб тарихчиси Ибн Арабшоҳнинг илмий ишга асос бўлган мазкур асари кўлэмаси Қоҳирадаги Дор ал-кутуб ва-л-васоиқ ал-илмий фондида сақланади. Ушбу нодир асарнинг микрофильм ва нусхаси Убайдулла Уватовга унинг дўсти, хорижда ўзи билан узоқ йиллар фаолият кўрсатган Аҳаджон Ҳасанов томонидан тақдим этилди. Ибн Арабшоҳнинг бошидан охиригача насрий саъж услубида ёзилган бу асарининг тили ўта мураккаблиги, қўлэзма ўқишдаги машаққатларга қарамасдан Убайдулла Уватов асарга жуда ҳам боғлиқ бўлади. Шу боис ҳам ўша даврнинг "узоқни кўра билдирган" айрим мутахассислари бундай тадқиқотнинг "истиқболи йўқ экани" туфайли бу ишни тарқ этишни, бошқа мавзу олишни тавсия қилганида ҳам устоз уни охиригача етказишга астойдил бел боғлайди. Аммо диссертация иши битганидан кейин ҳам ҳимояга бир неча йил рухсат берилмаса-да, олимнинг руҳини синдирмайди. Ниҳоят, 1974 йилда Ўзбекистон Фанлар академияси Абу

Райхон Беруний номидаги Шарқшунослик институтида номзодлик диссертациясини муваффақиятли ҳимоя қилади.

Устознинг узоқ йиллар нашр этилган бу қимматли тадқиқоти фақатгина мустақиллик йилларида — 1992 йилда алоҳида монография сифатида "Ибн Арабшоҳ, Амир Темур тарихи" номи остида 1400 та изоҳ билан чоп этилди. Мазкур асар ўзбек китобхонига Амир Темур билан ёнма-ён юрган тарихчининг кўзи билан кўриш имконини берди.

1996 йил Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги муносабати билан соҳибқироннинг ҳақиқий портретини яратиш бўйича эълон қилинган танловда машҳур расом Малик Набиев ғолиб бўлган. У айнан Ибн Арабшоҳ асари таржимасидан фойдаланган ҳолда Амир Темурнинг ҳозирда барчага маълум портретини яратишга муваффақ бўлган. Мустақиллик йилларида Убайдулла Уватов ўзининг фаолияти ва ҳаётини юртимиз алломалари ҳаёти ва илмий-маънавий меросини ўрганишга бағишлади. Араб тилини мукаммал билиши, тарихий манбалар билан ишлаш кўникмасининг тўлиқ шаклланиши туфайли ислом оламида жуда машҳур бўлган, аммо ўзбек китобхонига ҳатто исми ҳам нотаниш кўллаб алломаларимизнинг ҳаёт йўли, уларнинг илмий-маънавий мероси билан халқимизни қимматли ёзма манбалар асосида таништириши бошлаб юборди.

Устоз Имом Бухорий, Имом Термизий, Ҳаким Термизий, Имом Мотуридий, Маҳмуд Замахшарий, Абул Муин Насафий, Ломиший ва юртимиздан етишиб чиққан кўллаб бошқа алломалар ҳақида биринчилардан бўлиб ўзбек тилида илмий-маърифий рисоаларни нашр этди. Улар табаррук заминимизда етишиб чиққан 70 нафар олимнинг ҳаёти, фаолияти ва илмий мероси ҳақидаги қимматли маълумотни жамлаган "Буюк юрт алломалари" китобига асос бўлиб хизмат қилди.

Илмий тадқиқот соҳасининг турли йўналишларида фаолият юритганига қарамай, устоз ўзининг "шоҳ мавзуси" — аждодларимиз мероси мавзусига яна мурожаат қилиб, 2002 йилда Тошкент ислом университетиде "Мовароуннаҳр ва Хуросон олимларининг ҳадис илми ривожиде тутган ўрни (Бухорий, Муслим, Термизий)" мавзусида докторлик илмий ишнни ҳимоя қилди.

Убайдулла Уватов ёшлар билан ҳам самарали тадқиқотлар ўтказди ва унинг раҳбарлигида ўнлаб битирув малакавий ишлар,

магистрлик илмий ишлари ҳамда диссертациялар ҳимоя қилинди.

Атоқли олим ўз илмий фаолияти давомида 300 дан ортиқ мақола, 50 га яқин китоб ва рисола тайёрлаган. Мазкур илмий ишлар орасида рус, араб, турк тилларида чоп этилган тадқиқотлар ҳам талайгина. Улар Миср, Россия, Туркия, Қозғистон, Саудия Арабистони ва Қирғизистонда нашр этилган. Шу билан бирга, Убайдулла Уватов диний-маърифий йўналишда нашр этилган юзлаб китоб ва илмий рисоаларнинг масъул муҳаррири ва тақризчиси эди.

Исломшунослик соҳасида кўзга кўринган мутахассис ва етук олим сифатида кўллаб хорижий халқро анжуманларда муваффақиятли иштирок этган. Жумладан, БАА, Буюк Британия, Россия, Қозғистон, Туркия, Миср, Саудия Арабистони ва бошқа давлатларда юртимиз алломаларининг дунё цивилизациясига қўшган мислсиз ҳиссалари ҳақида маърузалар қилиб келган.

Унинг ОАВдаги чиқишлари доим интиқлик билан кутиб олинган ва жамиятда ижобий резонанс берган. Профессор Убайдулла Уватов кенг халқ оmmasига, айниқса, ёшларга алломаларимиз ҳақидаги билимларни етказишнинг турли усулларини самарали қўллаб олган. Жумладан, унинг "Замахшарий", "Ҳаким Термизий" фильмлари, "Алломаи замон" асарлари асосида саҳналаштирилган спектакллар томошабинларда илиқ таассуротлар қолдиради.

У ҳалол меҳнати, самарали фаолияти, ёшлар тарбияси ишига қўшган беқиёс ҳисса-си туфайли давлатимизнинг юксак мукофотлари билан тақдирланди. "Меҳнат шўхрати", "Фидокорона хизматлари учун" орденлари нишондори, "Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси" фахрий унвони соҳиби эди.

Иброҳим УСМОНОВ,
Ўзбекистон халқаро ислом академияси проректори,
тарих фанлари номзоди, доцент.

Харид чеки – савдо ва хизмат кўрсатиш қонунийлигини тасдиқловчи муҳим ҳужжат

(Боши 1-саҳифада)

Давлат солиқ органлари Тошкент шаҳри Мирзо Улугбек туманида фаолиятини амалга ошираётган "А" корхона томонидан харидорга харид чеки берилмаганлиги ҳақида мурожаат келиб тушди. Ушбу мурожаат асосида "А" корхонага қарашли савдо шохбачасида жорий йил 28 январь кунини ўтказилган сайёр солиқ текширув натижасида харидорга 50 минг сўмлик маҳсулот учун назорат-касса техникасидан харид чеки берилмаганлиги тасдиқланди. Натижада мазкур тадбиркорлик субъектига нисбатан (Солиқ кодексининг 221-моддасига асосан) 5 миллион сўм молиявий жарима қўлланилди. Ушбу жарима суммаси корхона раҳбари томонидан Солиқ кодексининг 218-моддаси талабларидан келиб чиқиб, икки бараварга камайтирилган ҳолда тўлаб берилди. Аниқланган солиққа оид ҳуқуқбузарликлардаги айбга иқдор бўлинганда ва солиқ органининг солиққа оид

ҳуқуқбузарлик учун жавобгарликка тортиш тўғрисидаги қарори олинган кундан эътиборан ўн кунлик муддатда молиявий санкциялар суммаси ихтиёрий равишда тўланганда жарима миқдори ушбу кодекснинг тегишли моддаларида белгиланган миқдорга нисбатан икки бараварга камайтирилади.

Бугунги кунда Давлат солиқ хизмати органлари томонидан бу каби ҳолатларга барҳам бериш борасида кенг қамровли ишлар олиб борилаётган. Савдо ва хизмат кўрсатиш соҳаларига рақамли технологияларнинг кенг татбиқи етиштирилганлиги бир-бирига қурашишига хизмат қилмоқда. Хусусан, онлайн назорат-касса техникалари жамоатчилик назорати ўрнатилиши ва истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилишда муҳим аҳамият касб этмоқда.

Давлат солиқ хизмат органининг томонидан жо-

рий йилнинг ўтган даврида тадбиркорлик субъектларида назорат-касса техникаси ва ҳисоб-китоб терминаллари қўлланилиши юзасидан жами 3800 та сайёр солиқ текширувлари ўтказилди. Текширишлар солиқ ҳуқуқбузарлиги ҳавфи мавжуд ҳолатлар ҳамда жисмоний ва юридик шахсларнинг қонун ҳужжатлари бузилиши тўғрисидаги мурожаатлари асосида ўтказилди. Солиқ ҳафтини бошқариш тизими орқали амалга оширилган мазкур текширув жараёнлари Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича вакил-ни хабардор қилгандан сўнг бошланди. Натижада 3 мингга яқин материал таҳлил қилиниб, аниқланган ҳолатлар юзасидан солиқ органининг тегишли қарорларига асосан 8 миллиард сўмлик молиявий жарималар ундирилди.

Жамшид МАМАРАЖАБОВ,
Давлат солиқ бош инспектори.

"Ўзсаноатқурилишбанк" АТБ ва Хусусий секторни ривожлантириш бўйича Ислом корпорацияси ўртасида битим имзоланди

25 миллион АҚШ долларига тенг молиялаштириш линияси тўғрисидаги ушбу битимга кўра, ХСРИК "Ўзсаноатқурилишбанк"га кичик ва ўрта бизнес субъектларининг инвестицион лойиҳаларини молиялаштиришнинг исломий усулларида фойдаланган ҳолда молиялаштиришга қўмаклашади.

Томонлар, шунингдек, банк мутахассисларининг янги ноъанавий банк маҳсулотлари ва хизматлари ҳақидаги хабардорлиги ва амалий билимларини ошириш мақсадида соҳа мутахассислари учун молиялаштиришнинг исломий усуллари (жумладан, мурбаҳа — истеъмол кредити) бўйича ўқув-амалий дастурларни биргаликда ташкил этишга келишиб олдилар.

Ушбу битимнинг имзоланиши банкда шариат тамойиллари асосида янги молиявий хизмат турларини жорий этиш ва Ислом тараққиёт банки гуруҳининг қўшимча молиявий ресурсларини жалб қилиш учун имконият яратди. Шунингдек, жорий йил июнь ойида мамлакатимизда бўлиб ўтадиган Ислом тараққиёт банки Бошқарувчилари кенгашининг йиллик мажлиси арафасида

бошқа банклар ва молиявий ташкилотлар ҳамда ислом молиялаштириш усуллари билан шуғулланувчи инвестицион фондлар учун ҳам ижобий белги ҳисобланади.

Бу «Ўзсаноатқурилишбанк»га ХСРИК томонидан ажратилган учинчи молиялаштириш линиясидир. Бундан аввал корпорация томонидан 2009-2012 йилларда умумий қиймати 18 млн. АҚШ долларлик иккита молиялаштириш кредит линияси ажратилган эди.

Маълумот учун: Хусусий секторни ривожлантириш бўйича Ислом корпорацияси — Ислом тараққиёт банки гуруҳи аъзоларидан биридир. Корпорациянинг мақсади — иқтисодий ривожланишни қўллаб-қувватлаш ва молиялаштириш ҳамда инвестицияларни тақдим этиш орқали аъзо-мамлакатларда хусусий секторни ривожлантиришга қўмаклашишдан иборат. Корпорация, шунингдек, кичик ва ўрта бизнесни ташкил этиш, кенгайтириш ва модернизациялашга қўмаклашиш мақсадида ҳуқуқматлар ва хусусий ташкилотларга консултация хизматлар кўрсатади.

Банк Ахборот хизмати.

“Yangi Oltin Baliq” МЧЖ корхонаси фаолияти иштирокчиларда катта таассурот қолдирди

Бирорта оила, маҳалла эътибордан четда қолмайди

➔ Реклама хуқуқида

Президентимизнинг 2017 йил 2 майдаги “Балиқчилик тармоғини бошқариш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорига асосан балиқ етиштиришнинг илмий асосланган усуллари ва интенсив технологияларини жорий этиш мақсадида “Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси ташкил этилган. Қарорга кўра “Ипотека-банк” акциядорлик тижорат ипотека банкининг масъулияти чекланган жамият шаклидаги инвестиция компанияси ташкил этиш тўғрисидаги таклифи маъқулланди.

“Ипотека-банк” балиқчилик соҳасини қўллаб-қувватламоқда

Шунингдек, ушбу банкка ҳудудий “Балиқсаноат” МЧЖларнинг устав жамғармасыни шакллантириш, балиқчилик тармоғидаги ташкилотларнинг айланма маблағларини тўлдирish ва кўпайтиришга ҳисса қўиши, балиқчилик тармоғидаги лойиҳаларни молиялаштириш орқали балиқчиликни ривожлантириш дастурларининг амалга оширилишида ҳудудий “Балиқсаноат” МЧЖларга кўмаклашиш ҳамда маслаҳат, ахборот-таҳлил ва маркетинг хизматлари кўрсатиш вазифалари юклатилди.

Яқинда “Ипотека-банк” акциядорлик тижорат банки мазкур қарорда белгиланган вазифаларнинг амалдаги ижроси ҳақида кенг жамоатчиликни хабардор қилиш мақсадида пойтахт вилоятининг Юқори Чирчиқ тумани “Арганчи” ҚФЙ ҳудудида жойлашган “Yangi Oltin Baliq” МЧЖ корхонасига медиа-тур ташкил этди.

Корхона томонидан Юқори Чирчиқ туманидаги 18,6 гектарлик майдонда балиқчилик лойиҳаси амалга оширилган бўлиб, шундан 2 гектарлик суний сув ҳавзаларида интенсив усулдаги ресурс тежамкор технологиялар ишга туширилди. 2020 йилда корхона қарийб 100 тонна балиқ ва балиқ маҳсулотларини ишлаб чиқарган бўлса, 2021 йилда бу кўрсаткич 300 тоннага етказиш кўзда тутилган.

Корхона раҳбари таъкидлаганидек, ҳавзага балиқ чавоқларини ташлаб, табиий ҳолда ривожланишини кутиб ўтирадиган вақтлар ўтиб кетди. Хитой технологияси асосида ҳавзаларни маълум даражада кичиклаштириб, аэроторлар ўрнатиш ўртача маҳсулдорликни 15-20 центнердан 65-70 центнерга кўтариш имконини беради. Шу каби усуллар билан корхона ҳавзаларида зоғорабалиқ, дўнгпешона, амур сингари балиқларни ярим интенсив технология асосида етиштириш

йўлга қўйилган.

Балиқ чавоқларини етиштириш, личинка ишлаб чиқарилувчи инкубация цехидаги ишни тўғри ташкил этиш, сув ҳароратини мунтазам равишда назорат қилиш, кунига 6 маҳал балиқларга ем бериш, хориждан келтирилган қурилмалардан тўғри фойдаланиш ва бошқа қўллаб-қувватлаш имтиёз ҳам сезади. Билимли мутахассислар бажармасе, киритилган инвестиция ҳам, қўлланилаётган имтиёз ҳам самара беради. Шу боис корхонанинг 6 нафар ходими бир пайтнинг ўзига ҳам ишлаб, ҳам Тошкент давлат аграр университетда балиқчилик йўналишида тахсил олмақда. Ходимлардан бири Азиза Тўлаганова илгари Тошкент давлат техника университети томонидан балиқчилик факультети раҳбари бўлишига қарамай, корхонага ишга келган, балиқчилик соҳасига жуда яқин кизиқиб қолганини тўқингани билан, ҳалол, самимий бу қизнинг балиқлар, уларни етиштиришнинг ўзига хос жиҳатлари ҳақидаги фикрларини тинглара эканиси, уни талаба эмас, аллақачон бу соҳада илмий иш қилаётган ходим сифатида қабул қилгасиз.

— Балиқлар учун асосан уч нарса — сув, қуёш ва озуқа жуда

муҳим аҳамиятга эга, — дейди у. — Айниқса, балиқлар ташқи муҳит ҳароратига қараб ўзгариб турадиган ҳайвонлар сирасига кирди. Балиқлар сув ҳароратининг ниҳоятда озгина, ҳатто юздан бир градусга ўзгаришини ҳам сезади. Балиқнинг тана ҳарорати деярли сувнинг ҳароратига тўғри келади, баъзан ундан 0,5-10°С ортқроқ бўлади. Шунингдек, серҳаракатлиги ҳамда ташқи муҳитда содир бўладиган айрим кимёвий ва физик ҳодисалар таъсири натижасида ҳам балиқнинг тана ҳарорати бироз кўтарилиши мумкин. Балиқнинг модда алмашинуви, нафас олиши, овқат ҳазм қилиши, ўсиши, урчиши, қишлаши, миграцияси ва бошқа жараёнлари ҳам сувнинг ҳарорати катта роль ўйнайди. Сувнинг ҳарорати кўрсатилса, балиқнинг безлари ва умуман, танасининг ўсиши ҳамда ривожланиши тезлашади, у овқатни ҳам кўп ейди, тезроқ ҳазм қилади, газ алмашуви кучаяди. Сув ҳароратининг ўзгариши кўп ҳолларда балиқга миграция қилиш, урчиш, қишлаш зарурлигидан хабар берувчи сигнал вазифасини ўтайди.

Ҳаво ҳарорати пасайиб кетганида балиқлар озикланмай, ўзидаги мавжуд ёғларни сарфлайди, кам

ҳаракатли бўлиб қолади ва бозорга тайёр маҳсулот сифатида тақдим этилиши даражасида катталашмайди. Шунинг учун сув ҳавзаларидаги балиқлар совуқ тушганда катта зичликда махсус қишлаш ҳовузларида етиштирилади. Балиқларнинг насл берувчи тўдаси ва личинкалар пайдо бўлгунга қадар инкубация цехида суний кўпайтирилади. Махсус идишлардаги сувлар тегишли тартибда тозаланиб, филтрланади, суний кислород билан тўйинтирилади.

Балиқ озуқаси шунчаки омхта ем эмас. У бугдой, маккажўхори, арпа, соя ва бошқа қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотлари, шунингдек, витаминлар, жами 22 хил компонентдан иборат бўлади. Ушбу хомашёллар махсус технология асосида қайта ишланиб, сувда чўкмайдиган гранула ҳолига келтирилади. Ёш балиқлар дастлабки 2-3 ҳафта мобайнида планктон организмлар билан озикланади.

Азизанинг айтишича, у таҳсил олаётган университетда балиқчилик йўналишидаги факультет 2018/2019 ўқув йилида ташкил этилган бўлишига қарамай, Хитой, Россия сингари хорижий давлатлардан профессор олимлар келиб, интенсив усулда балиқларни инкубация қилиш, озиклантириш ва балиқ етиштириш бўйича маъруза қилиб туради.

Муҳтасар айтганда, тадбиркорлик бозор иқтисодиётининг асосий таянчи, чунки у бозорга товарлар ва хизматларни мунтазам етказиб беради, бозордаги талабни тўлдирди. Хусусан, “Ипотека-банк” АТИБ сингари молиявий ташкилотлар эса халқимизга “луқмаи ҳалол” етиштириб бераётган тадбиркорларни қўллаб-қувватлашда давом этади.

Банк Ахборот хизмати.

“Маҳаллабай” ишлаш тизими такомиллашмоқда

(Боши 1-саҳифада)

— Аҳолининг бўш қатлами, хусусан, ёшларнинг доимий бандлигини таъминлашда узоққа боришнинг асло ҳожати йўқ дейди, — вилоят фермер, деҳқон ҳўжаликчиси ва томорқа ер эгалари кенгаши раисининг ўринбосари Зоир Эшнаев. — Излаган имкон топар, деганларидек аҳолининг ўз хонадони, томорқаси ёки ҳудудда фаолият юритаётган фермер ҳўжалиги ҳам доимий бандлигини таъминлашда асосий субьект бўлиши мумкин. Бунинг учун зарур шароитлар яратилиб, одамларга йўл-йўриқ кўрсатилса кифоя. Дарвоқе кенгаш хузуридаги “Томорқа хизмати” МЧЖ томонидан аҳолининг талаб-истаклари асосида турли хил мевағли дарахт кўчатлари, парранда, қўён, асалари оилаларини етказиб бериш ва иссиқхоналар қуриш, сув таъминоти оғир бўлган ҳудудларда артезан кудуқлари қазих масалалари кўриб чиқилмоқда. Жойларда семенлар ташкил этилиб, ҳудудлардаги фермер ҳўжалиқларидан ёшларга ер ажратилмоқда.

Хусусан, яқинда Оҳангарон туманининг “Санам” МФЙ ҳудудида фаолият юритаётган “Курама қорабайрилари” фермер ҳўжалиги томонидан 25 нафар ишсиз ёшга 40 сотихдан жами 10 гектар ер ажратиб берилди. Бука, Зангиота, Ёстунлик, Ўрта чирчиқ ва Чиноз туманларида ҳам қўллаб-ёшларга маъна шунадай имкониятлар яратилди. Пискент туманида Ўзбекистон фермер, деҳқон ҳўжаликчиси ва томорқа ер эгалари кенгаши билан ҳамкорликда “Томорқа даромад манбаига айланиши керак”, мавзусида тадбир ўтказилди. Унда туман бўйича жорий йилда мавжуд 17 минг 952 та хонадоннинг 2 минг 648 гектар томорқасидан самарали фойдаланиш масаласи “маҳаллабай” таҳлил этилди. “Аёллар дафтари”даги хотин-қизларга 103 та иссиқхона қуриш учун 2 миллиард 43 миллион сўм маблағ ажратиб қилиши истагида ерга эга бўлган ёшлар сони туманда 250 нафардан ошди.

— Маҳалладошларимни иш билан таъминлаб, уларнинг “Аёллар дафтари” ва “Ёшлар дафтари” рўйхатидан чиқишларига ўз ҳиссамни қўшганимдан маннунман, — дейди фермер Собит Мирзаахмедов. — Уларга деҳқончилик бўйича лозим бўлган йўл-йўриқларни ҳам бериб, амалий ёрдам кўрсатмоқдаман. Бугун бу борадаги ялпи ишлар вилоят миқёсида тобора оммавий тус олмақда. Рўйхатга киритилган бирорта оила, маҳалла эътибордан четда қолмаётганлиги эртага аҳоли турмушида ўзининг ижобий натижасини кўрсатади, деган умиддаман.

Иброҳим ТОШЕВ, “Qishloq hayoti” мухбири.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ

“Сув ресурсларидан самарали фойдаланиш” мавзусида матбуот анжумани ўтказилди

Сув ресурсларидан самарали фойдаланиш ва сувни тежайдиган технологияларни жорий қилишга оид қабул қилинган қарорларнинг мазмун-моҳияти ва уларда белгиланган вазифалар ижроси билан жамоатчиликни таништириш мақсадида яқинда Қорақалпоғистон Республикаси Сув ҳўжалиги вазирлигида ташкил этилган матбуот анжуманида Президентимизнинг 2020 йил 5 декабрда қабул қилинган “Қорақалпоғистон Республикасида сув ресурсларидан самарали фойдаланиш ва ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш бўйича кечиктириб бўлмайдиган чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарори нафақат сувчилар, деҳқон фермерлар, балки бутун Оролбўйи халқининг тақдирига даҳлдор бўлган, аҳолининг турмуш фаровонлигини яхшилашга қаратилган муҳим ҳужжат бўлганлиги алоҳида эътибор этилди.

Очиқ мулоқот тарзида ўтказилган матбуот анжуманида берилган саволларга вазирликнинг масъул ходимларидан ташқари тадбирга тақлиф қилинган олимлар, ўтган йили сув тежовчи технологияларни жорий этиб, юқори натижаларга эришган фермерлар ҳам жавоб бериб, илмий асослар ва тажрибалари билан ўртоқлашди. — Утган йили 30 гектар майдонда томчиллатиб сугориш технологиясини жорий қилдик, — дейди Қонлиқул туманидаги “Сардор сариалтин” фермер ҳўжалиги раҳбари Шуқурулла Саъдуллоев. — Матбуот анжуманида ўз тажрибамдан келиб чиқиб, сув тежовчи технологияларни жорий қилиш келгусида юқори ҳосил олиб, фаолиятини ривожлантираман, деган фермерлар учун бугунги кун талаби эканлигини иштирокчиларга тушунтиришга ҳаракат қилдим.

Ғайрат ОТАЖОНОВ, Қорақалпоғистон Республикаси Сув ҳўжалиги вазирлиги матбуот котиби.

➔ 101 оғохтиради

Кичик эътиборсизлик катта фожеа келтириши мумкин

Олов билан ҳамнафас ҳаётимиз биздан доим хушёр бўлишни талаб этади. Оддий бир мисол: болаларнинг гузурт, олов билан ўйнашишлари оқибатида ёнғин келиб чиқиши мумкин. Қаранг, озгина эътиборсизлик катта офатга сабабчи бўлади.

Аспида боласининг ҳаракатини доим назорат қилиш ҳар бир эътиборли аёлнинг одатдаги ишидир. Қолаверса, ҳар бир ўй соҳибига ва соҳиббаси рўзгор юмушларини бажаришда электр асбобларининг фақат соғларидан, тўғри фойдаланишга одатланиши лозим. Бунинг учун озгина кунт қилинса кифоя. Шунда уйингиз ҳам, кўнглингиз ҳам тинч бўлади. Электр асбоб-анжомларидан фойдаланиб бўлгандан сўнг, электр тармоғидан узишни асло унутмаслик керак. Уйдан чиқа туриб газ ва электр чиққонларини албатта ўчириш лозим. Хонада газ чиққонга сезилса, чиққон ва бошқа электр асбоблари, учқун берувчи воситаларни ёқиш мумкин эмас. Электр асбобларининг ортқиқча қизиб кетиш ҳоллари ҳам ёнғин содир бўлишига олиб келади. Хонадонларда электр тармоғига бир вақтнинг ўзига бир неча ток қабул қилувчи воситалар улаш жуда хавфли. Бу усулни қўлламаслик керак. Ёқиб қўйилган электр-иситтич асбобларни, электр дазмол ва плиталарни қаровсиз қолдирманг! Уларни

фақат ёнмайдиган материалдан бўлган махсус тағлиққа қўйиш лозим. Асло ностандарт электр иситтичлардан фойдаланманг! Ёнғин турган газ плитаси устида кир қуришмас, бензинда кир ювиш ҳолатлари кучли ёнғин чиқишига сабаб бўлиши мумкин.

Одатда тандирхона ва ошхона бинолари хавфсиз, очиқ жойда қурилуши маъқул. Янаш ўй томларида ҳар хил ёнғичи бўюмлар, иккиламчи ўй-рўзгор жиҳозларини сақлаб бўлмайдими. Табиий газни резина шланглар орқали улаш ҳам хавфли. Айниқса, тунда газни ёниқ қолдирриш ярамайди. Чунки тунда газ босимини ортиб, бахтсиз ходиса содир бўлиши мумкин. Азиз фуқаролар! Оловга нисбатан жиддий муносабатда бўлиб, ёнғин хавфсизлигини қонун-қоидалари, қурилиш меъёр талабларига тўла ва аниқ амал қилсак, хавф-хатарга йўлиқмаймиз.

Б. ШЕРАЛИЕВ, Тошкент тумани ФВБ бошлиғи ўринбосари, подполковник.

Жабр кўриб қолманг!

Ёнғинлар натижасида кўриладиган моддий зарарлар катта бўлса-да, инсон ҳаётига бевақт нуқта қўйилиши, шунингдек, одамларнинг майиб мажруҳ бўлиб қолишлари бу “тилсиз ёв” келтириладиган офатларнинг энг даҳшатлисидир.

Айниқса, ёнғинлардан болаларнинг жабр кўриши кишининг кўнглини ўртайдиган ҳолатлардандир. Куйиш жароҳатидан азоб чекаётган болаларни кўриб, ёнғин хавфсизлиги борасидаги лаёқатсизлигини қанчалар қимматга тушаётганлигини ҳис этамиз. Шифохоналарга тушган

беморларнинг куйиш ҳолатларини таҳлил қиладиган бўлсак, асосан ис газидан захарланиш, газ ва электр иситиши асбобларидан нотўғри фойдаланиш, ёнғин хавфсизлиги қоидаларини билмаслик каби бир қарашда оддий нарсалар орқали содир бўлаётганлигини кўрамиз. Куйиш гоятада оғир кечадиган, узоқ вақт му-

олажани талаб қиладиган касалликдир. Энг ачинарлиси - айрим беморларимизда унинг асоратлари, яъни чандиқлар бир умр сақланиб қолади. Шундай ҳолатларга йўл қўймаслик учун фарзандларингизга ёнғин хавфсизлиги қоидаларини доимий равишда ўргатиб бориш. Бу ишдан ҳеч қачон эринманг ва вақтингизни қизғонманг. Озгина эътиборсизлик қилиб, фарзандларимиз соғлиғини чиройига зарар етказиб қўйгандан кўра, бугун шу нарсаларга қарши биргаликда кураш олиб борганимиз маъқул. Абдурашид ТУРАХОНОВ, Сергели тумани ФВБ бошлиғи, подполковник.

Қурилиш қилаёпсизми?

ёнғинга қарши тадбирлардан маблағ тежаманг!

Янги қурилишларнинг ёнғин хавфи қурилиш масканларининг ўзида ҳам, унга қарашли ёрдамчи биноларда ҳам ёниш ва ёнғинни келтириб чиқариши мумкин бўлган ёнғичи материалларнинг катта миқдорда мавжудлиги билан баҳоланади. Баъзан лойиҳачилар ёнғинга қарши тадбирларни лойиҳа сметаларига киритмайдими, натижада бундай биноларда кўп ўтмасдан ёнғин чиқиб, инсон ҳаёти ва мол-мулкига хавф солади. Туманимиз ҳудудида содир бўлаётган ёнғинларнинг аксарияти ҳам шу қоидаларни унутиб қўйиш оқибатида келиб чиқмоқда. Бунга мисоллар кўп. Тошкент

тумани Кўксарой ҳудудидаги “FAVORIT PLYUS” МЧЖга тегишли ишлаб чиқариш цехида ҳам қурилиш талабларига риоя қилинмаган. Натижада, 200 метр квадрат майдондаги иншоотда ёнғин содир бўлиб, оқибатда тайёр маҳсулотлар, ишлаб чиқариш техникалари ва жиҳозлар ёниб кетган. Шу ҳудудда яшовчи фуқаро А.Қаландарова тегишли рақамсиз уйда печларни қуриш ва ишлаш қоидаларининг бузилиши ҳамда уйнинг том қисми қўшиқининг томи билан туташиб қурилганлиги сабабли содир бўлган ёнғинда фуқаро Б.Самировнинг 200 метр квадрат ҳамда қўшнисининг 70 метр квадрат майдондаги яшаш уйларининг шифти, жиҳозлари

ёниб, мулкчи зарар етказилган. Булардан янги қурилаётган масканларни лойиҳалаш вақтида ёнғинга қарши тадбирларни амалга оширишнинг нечоғлиқ муҳимлиги кўриниб турибди, албатта. Қурилиш масканларига содир бўлиши мумкин бўлган ёнғинларнинг олдини олиш йўналишидаги мутахассис сифатида шунини айтиб ўтмоқчиманки, янги қурилиш масканларининг ёнғин хавфсизлигини таъминлаш нафақат ёнғин хавфсизлиги хизмати ходимларининг, балки қурилиш алоқадор ҳар бир фуқаронинг, мансабдор шахсу оддий қурувчининг бурчидир. А.ИСҲОҚОВ, Тошкент тумани ФВБ МТБ бошлиғи, подполковник.

“Очиқ эшиклар куни” ўтказилди

Ёнғин содир бўлмалиги учун доимо оғоҳ бўлишимиз, профилактика тадбирларини мунтазам ўтказиб бориш муҳим аҳамиятга эга. Ана шундай тарғибот тадбирларидан бири Яшнобод туманидаги Фавқулодда вазиятлар бўлими томонидан ташкил этилди.

Яшнобод туманидаги Фавқулодда вазиятлар бўлимида ўтказилган очиқ эшиклар куни тадбирида тумандаги 52-сонли ихтисослаштирилган мактабнинг юқори синф ўқувчилари иштирок этди. Унда Яшнобод туман ФВБ бошлиғи ўринбосари, майор А.Зиябеков ўқувчилар учун кўргазмали машғулотлари ўтказиб, “тилсиз ёв”дан эҳтиёт бўлиш қоидаларини еслатиб ўтди. Ўқувчи ва ўқитувчилар ўртасида ёнғинга қарши тарғиботнинг муҳимлиги таъкидланди. Ёнғин хавфсизлиги чора-тадбирларини қўллаш бўйича эътибор қаратиш керак бўлган ишларга тўхталиб ўтилди. Тадбир давомида ўқитувчи ва ўқувчилар саволларига жавоблар берилди. Ёнғин хавфсизлиги қоидаларига эътиборсиз ва бепарво бўлиш натижасида ноҳус ҳолатлар юзага келиши айтиб ўтилди. Қоидаларга амал қилмаслик оқибатида юзга келган воқеалардан мисоллар келтирилди.

Бу каби тадбирларда ўз яшаш ва иш жойларида ёнғин хавфсизлиги қоидаларини сўзсиз бажариш зарурлиги қайт этилмоқда. Бу албатта, ёнғин келиб чиқмаслиги, унинг олди олиш, фуқароларнинг осейишта турмуш тарзи таъминлашда муҳим ўрин тутаяди. Ғўзал ПУЛАТОВА

Санъаткорларнинг аксариятига мухлислар унинг маҳорати, йўналишига қараб атама танлаб олишади. Мен Ғузур туманида яшаб ижод қилаётган хонанда Нигора Абдуазизованинг кўшиқларини тинглаш давомида унга ижтимоий тармоқларда берилётган баҳолар ва муносабатларга ҳам эътибор қаратдим. Кўшиқ мухлислари орасида Ўзбекистон халқ шоири Хуршид Давроннинг фикри уни ўз мухлислари томонидан эътирофининг кўриниши бўлган.

Ҳамон кўлинда сози

Халқимизнинг иқтидорли шоири унинг кўшиқларини ўзининг машҳур сайтларида мамнуният билан эълон қилар экан уни ўз ўқувчиларига, мухлис-ларига "Қашқадарёлик Олмаҳон" дея таништиради. Шу қиёсда Нигора Абдуазизованинг репертуаридан торттиб, халқона услубда маҳорат билан тор чертиб куйлашигача бўлган эътирофи жам.

Сир эмас, бугун одамларимиз нафақат ахборот олиш, ўз мусиқий эҳтиёжи учун ҳам ижтимоий тармоққа киради. Нигора Абдуазизованинг ҳам яқиндагина ижтимоий тармоқларга жойланган кўшиқлари тингловчилари сони ўн минглаб эканлигини кўриб, хусусан, ўзбек мумтоз кўшиқлари репертуарининг деярли юз фоизини ташкил этган Нигора Абдуазизова каби хонандаларнинг, унинг тингловчиларининг кўпаяётганидан мамнун бўлдим. Ҳа, деярли 30-35 йилдан буён туманда яшаб-ишлаш билан бир қаторда халқимизнинг шундай энг сара дурдоналаридан элни баҳраманд қилиб келиш, баҳраманд қилгандай оддий мен каби бир мухлис назарида қўйилмақом қилиб баҳраманд этиб келиш таҳсинга лойиқ.

Нигорахонга санъат қони отасидан ўтган. Отаси Эргаш ака уни ақлини таниганидан бошлаб кўшиқ куйлашга ўргатди. У ўрта мактабни тугатган Қарши

шаҳридаги маданият техникумида мақомчилик йўналишида таълим олди. Тақдир йўллаб у Ғузур туманига келин бўлиб тушди. Шундан кейин қарийб 30 йил давомида ана шу тумандаги болалар боғчасида ишлади. Бу орада туман шароитида оиланинг келинлик хизматидан торттиб, бугунги қайноналик, бувилик мақомигача бўлган жараёнлари орасида торини бир зум ҳам кўлидан қўймай келмоқда. Шу даврлардан бошлаб туманда ўтадиган ҳар бир маданий тадбирга, халқнинг шодиёна тадбирларига унинг овози фойз киришиб келмоқда. У ҳар қандай шароитда, ҳар қандай даврада ўзи меҳр қўйган ва шунга яраша ижросини ҳам ўринлатиб қўйгани – мумтоз йўналишдан узоқлашмади. У ўзининг ғойибона устози Комилжон Отаниёзов, унинг издошлари Фаттоҳхон Мамадалиев, Олмаҳон Ҳайитова, Раҳматжон Қурбонов, Тождиддин Муродов (барчаларини Оллоҳ ўз раҳматига олган бўлсин) каби эл севган ҳофизлар изидан бораверди. Унинг овозида "Феруз-1", "Феруз-II"дан торттиб "Онам дерман"гача, суворалардан торттиб "Дарду дилим"гача муносиб жарангламоқда. Ўз танлаган йўналиши билан республика миқёсидаги кўплаб танловлар ғолиби бўлди.

Моҳичеҳра ЛАТИПОВА,
журналист.

Гуллар фестивали 60-бор ўтказилади

(Боши 1-саҳифада)

– Биз гулчилар авлодидан-миз, отам ҳам гуллар парвариши билан шуғулланганлар. Биз ҳам ёшлигимиздан шунга меҳр қўйиб улғайганмиз. Коллекция-мизда катта ёшли гуллар кўп, улардан энг каттаси 61 ёшга тўлди, 25-30 ёшга тўлганлари ҳам бор.

Плантациямизда кактуслардан ташқари 300 турдан ортиқ гулларни парвариш қиляпмиз. Вилоятимизда ҳар йили ўтказиладиган анъанавий гул байрамида 1981 йилдан буён қатнашамиз, кўплаб фахрли ўринларни кўлга киритганмиз. Энг юқори натижа 1983 йилда бўлган, унда биринчи ўринни эгаллаганмиз ва вилоят ҳокимлиги томонидан автомобил совға қилинган эди.

Бу йилги юбилейга ҳам катта тайёргарлик кўряпмиз, 80 фоиз гулларимизни тайёрлаб бўлдик. Насиб бўлса, 3-4 минг гул олиб чиқишни режалаштиряпмиз, – дейди гулчи Баҳромжон Мўминов.

Наманганда анъанавий маросим тусини олган Гул байрами жорий йилда 60-марта ўтказилади. Наманган гулчилар ассоциацияси ҳар йили ушбу байрамга алоҳида ҳозирлик кўради. Гулчи-

лар ассоциацияси раиси Отабек Жўраевнинг айтишича, бу йилги мавсумда Наманган шаҳри кўчаларига 10 миллион донга гул кўчати экиш режалаштирилган.

– Гулларни етиштириш учун алоҳида кунт ва меҳнат керак. Ҳар бир гул ўзига хос характерга эга, – дейди гулчи Хулкар Муҳиддинова. – Масалан, цикломенлар жуда инжиқ гул ҳисобланади, намгарчиликни яхши кўради, қуруқ ва иссиқ ҳавони ёқтирмайди. Ландшафтларга экиладиган гуллар ҳам ўзига хос парваришга эга, аввал кичик кутичаларга уруғлик сепиб чиқилади, кунда бир ўғитлаб, суғориб чиқилади, кўчатлар тайёр бўлгач, алоҳида кичик идишларга ажратиб олинади.

Ҳозирда плантацияга 52 нафар уста-гулчи бирлашган бўлиб, унда 500 дан ортиқ ишчилар меҳнат қиляпти. Айни пайтда улар 16 гектарлик иссиқхонада 20 миллион донга гул кўчати парвариши билан банд. Гулчилар томонидан етиштирилаётган ушбу чаманлар янги-янгиланиш фаслида шаҳарнинг кўча-ю хиёбонларига тўшалди. Орган гуллар эса қўшни вилоят ва республикаларга экспорт қилинади.

Ҳозирги кунда Наманган шаҳар ободонлаштириш бошқармаси томонидан гул экиладиган майдонлар, йўл бўйларида агротехник ишлов тадбирлари олиб борилмоқда.

Юлдуз ЙЎЛДАШЕВА

Эълон

"COLAR CITY" МЧЖ (СТИР: 301851372) ўз устав фондини 903 819 240 сўмдан 303 819 240 сўмгача камайтирилишини маълум қилади. Даъволар ва талаблар Тошкент ш. Яққасарой т. Бобур кўчаси 3/26-уй манзилида қабул қилинади.

QISHLOQ HAYOTI

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси
таркибидаги ҳамда бошқа
дахлдор вазирлик ва идоралар.

Бош муҳаррир: Чори ЛАТИПОВ

Тахрир хайъати: Жамшид Хўжаев, Шавкат Ҳамроев, Шухрат Тешаев, Муҳаммадҷон Тошболтаев, Ақтам Ҳайтов, Ботир Сулаймонов, Маҳмуд Тоир, Ҳабиб Темиров (бош муҳаррир ўринбосари), Раимқул Суяров (бош муҳаррир ўринбосари).

Саҳифаловчи-дизайнер: Маркс Юсупов

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан
2009 йил 13 февралда № 0020-рақам билан рўйхатдан ўтказилган.
Ҳажми 2 босма табоқ. Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.
НАШР ИНДЕКСИ – 144.
Буюртма Г-247. 3 608 нусхада чоп этилди.

Газета "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6

Манзилми: 100000, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Телефонлар: Қабулхона – 236-26-50. Аграр масалалар бўлими – 236-26-47.
Хатлар ва жамоатчилик билан алоқалар бўлими – 233-76-78.
Факс – 233-44-43, 233-09-93. Реклама ва эълонлар – 236-26-50, 233-28-04.
e-mail: info@qishloqhayoti.uz Баҳоси келишилган нарҳда.

ISSN 2010-7021

Босишга топшириш вақти: 21.00
Босишга топширилди: 18.30

Реклама

Сувда эрувчан хлорсиз комплекс ўғит – NPKS

MAXAM-CHIRCHIQ

**ТАРКИБИДА: 17% АЗОТ,
11% ФОСФОР, 9% КАЛИЙ,
13% ОЛТИНГУГУРТ МАВЖУД**

**NPKS экишдан олдин
иссиқхона ва очиқ ерга
сепиш, уруғларга экиш
олдидан ишлов бериш
учун ишлатилади.**

**Сувда эрувчан, хлорсиз,
мураккаб ўғит NPKS
таркибида азот, фосфор,
калий ва олтингугурт
каби асосий озик
моддалар мавжуд.**

Манзил:
Тошкент вилояти
Чирчиқ шаҳри
Тошкент кўчаси 2-уй.
Тел.: +998 (7071) 5-25-20,
5-34-40, 9-35-08.
Факс: +998 (7071) 6-40-79,
6-55-46, 6-45-57.

info@maxam-chirchiq.uz
www.maxam-chirchiq.uz

Маҳсулот сертификатланган

"ЗАМОНАВИЙ КУЛТИВАТОР" ЛАР ЎЗБЕКИСТОНДА Далварзин таъмирлаш заводида ишлаб чиқарилган

АФЗАЛЛИГИ:

- ▶ 3 нуқтага тақилади.
- ▶ Қатор оралиғи 60 см.дан 90 см.

ОРГАНЛАРНИ:

- ▶ Чуқурлиги, ерга ботиш кучи,
- ▶ ўсимликдан қочириш тез амалга оширилади.

БИРВАҚТДА:

- ▶ Култивациялаш;
- ▶ Суяқлик пуркаш;
- ▶ Минерал ўғит солиш;
- ▶ Чуқур юмшатиш ишларини бажаради.

Маҳсулот сертификатланган

Мурожаат учун тел.: (93) 549-15-15, (98) 121-18-07. E-mail: gazgtz@mail.ru